

КЛЮЧОВІ ЧИННИКИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЕКТУ

Струніна Л.В.

Національний університет харчових технологій

Інноваційний розвиток у сучасних ринкових умовах стає одним з найважливіших методів завоювання та збереження конкурентних позицій підприємства на ринку, які забезпечують йому можливість отримання прибутків. Принципи реалізації та підтримки даного типу розвитку передбачають впровадження масштабних змін у системі організації роботи на підприємстві. Ці зміни охоплюють виробничу, збутову, маркетингову, фінансову та організаційну діяльність, тобто зачіпають всі підрозділи підприємства.

Різноманітність сфер діяльності, у яких можуть бути запроваджені ті чи інші інноваційні перетворення, диференціація інновацій відповідно до ступенів впливу, ефективності, новизни на ринку та масштабності, вимагають від суб'єктів господарської діяльності проведення детального аналізу кожної інноваційної ідеї та її співставлення з реально існуючою ситуацією. Оцінювання безпосередньо інноваційного проекту здійснюється визначенням наступних параметрів: відповідності пропонованого проекту стратегії, цілям і завданням науково-технічного і соціально-економічного розвитку підприємства; рівня потреби ринку в конкретній інновації; значущості інновації; ризиковості проекту; обсягів інвестицій; ефективності інновацій.

Нарівні з характеристиками окремого інноваційного проекту, проводиться визначення необхідних умов його реалізації. Цей процес передбачає поглиблене дослідження як наявних факторів зовнішнього середовища (конкурентів, постачальників, споживачів, економічної та політичної ситуації в країні та регіоні), так і потенційних варіантів його

розвитку. Чинниками негативного впливу на інноваційний розвиток підприємства у зовнішньому середовищі можуть стати сильні сторони конкурентів (позитивний імідж, висока інноваційна активність, наявність аналогічних конкурентоздатних запатентованих інновацій і т.д.), недоступність ресурсного забезпечення, недосконалість законодавства та несприятлива політика держави тощо.

Для визначення перспектив впровадження інноваційної ідеї проводиться також аналіз наявних внутрішньо-організаційних можливостей. Часто, найбільш вагомим фактором стає фінансова забезпеченість підприємства здійснювати інноваційні перетворення. Достатня кількість власних коштів надає підприємству можливості стати лідером у розробці та освоєнні інновацій. У той же час, практична відсутність коштів, що можуть бути залучені у інноваційний процес, обмежує підприємство, зводячи його до рівня послідовника, тобто такого, який використовує вже існуючі інновації. За таких умов стає малоймовірним розширення частки ринку та поліпшення конкурентних позицій.

Маючи на меті здійснення позитивних перетворень у господарській діяльності, необхідним є налаштування не тільки технічної частини даного процесу (забезпечити розробку та впровадження інновацій необхідними матеріальними, фінансовими та трудовими ресурсами), а і організаційної (орієнтувати керівництво та персонал підприємства на зміни у їхній роботі, викликані оновленням виробництва). У межах організації роботи підприємства такими питаннями може виступати неадаптована організаційна структура підприємства, висока централізація влади, низька мотивація персоналу до здійснення інноваційних перетворень, низька підтримка науково-дослідного відділу та складна система зв'язків з іншими підрозділами підприємства тощо. Інтелектуальний потенціал та готовність трудового колективу здійснювати зміни, на рівні із матеріальним забезпеченням цього процесу, відіграє важливу роль у реалізації стратегії інноваційного розвитку підприємства.

Відповідно до проведеної оцінки, керівництву підприємства необхідно визначати та коригувати проблемні питання, що можуть стати на заваді обраного шляху розвитку. Аналіз кожного із наведених факторів надає інформацію для прийняття рішення щодо доцільності розробки та використання інновації та характеру змін, що повинні бути впроваджені на підготовчому етапі даного процесу.

Таким чином, необхідно проводити комплексне дослідження:

- параметрів безпосередньо самої інноваційної ідеї (відповідності, значущості, ефективності тощо);
- впливу факторів на заплановану розробку, які можуть покращити чи погіршити розраховані параметри інноваційного проекту (наявність та перспективи появи конкурентоздатних аналогів на ринку, зміна вартості необхідної сировини, наявність варіантів щодо вибору її постачальників, державна підтримка реалізації проекту тощо);
- впливу факторів на підприємство в цілому, які можуть покращити чи погіршити умови впровадження інновації і, як наслідок, змінити її розрахункову ефективність (зміна стратегії розвитку підприємства, показники плинності кадрів, забезпеченість підприємства власними фінансовими ресурсами чи необхідність кредитування основної діяльності тощо).

При визначенні негативного впливу певних чинників, потрібно враховувати сприятливі умови внутрішнього та зовнішнього середовища, сукупний позитивний вплив яких може забезпечити високу результативність інноваційного проекту.

Велика кількість важкодоступної інформації, необхідної для проведення детального аналізу, потребує кваліфікованого збору та обробки, що вимагає від управлінської ланки підприємства залучати до цього процесу фахівців високої кваліфікації та здійснювати ефективне управління не тільки розробкою інновації, а і оцінкою доцільності її запровадження у господарську діяльність.